

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Pénteken November' 21-dik napján, 1817-dik esztendőben.

Portugallia.

A' Koronaörökös Hertzeznének *Leopoldina* Austriai Cs. Fő Hertzegaszszonynak *Madera* szigetére való kiszállásáról 's ott egy pár napokig való mulatásáról már emlékeztünk röviden. *Lisbonból* így írnak ezen tárgyról bővebben: —

„Megérkezvén a' Királyi hajók a' *Maderai* öbölbe, a' Kormányozó *Correa-de-Mello* ő. Exc. ja a' maga Stábjával 's a' Püspökkel egyetemben Október' 11-dikén reggel megjelentek a' VI-dik János nevű lineahajón, a' hol azonnal szerentséjek vala a' Fő Hertzegaszszony' kezének tsókolására botsáttatni, ki is legnagyobb kegyességgel fogadta őket, 's elfogadta azon szíves meghívásokat, hogy hozzájok a' szigetre kimenni 's őket látogatásával megtisztelni méltóztatna. Még az nap' délután minden kísézőjével megjelent a' szigeten ő Cs. Fő Hertzegaszszonysága, 's nagy örvendezéssel és pompával fogadtatott. A' Püspök a' város kapujához elejibe vitte a' Feszületet: 's a' Fő Hertzegaszszony térdhajtással idévezlette azt. Innét a' templomba mentek ceremóniás processióval 's *Te Deum laudamus* énekeltek azért, hogy az útozást addig szerentsésen tette ő Fő Hertzegaszszonysága. A' templomból a' Kormányozó palotájába kísértetelt a' Felsőges útzó, a' melly előre elkészítetett vala számára. A' hol elment, az ablakokból néző sokaság virágokat hányt az utzákra. Azon három napok, mellyek alatt ott

mulatott, tsupa örvendezés' napjai valának; a' város minden estve szépen megvilágosittatott; 12-dikben és 13-dikban a' város' környékeit is megjárta és szemléltette ő Fő Hertzegaszszonysága, a' hol a' Püspök, 's *Page* nevű Anglus kereskedő 's több más mezei birtokosok, oly szerentsések voltak, hogy a' Fő Hertzegaszszonyt magoknál szemlélhették, 's fényes inneplésekkel tisztelhették, ki is a' maga kegyes lehotsátkozása által minnyájoknak szíveket megnyerte. Szívöncök jószágát mutatja egyebek közt a' következő történet: Egy hajós-legény egy vitorla fáról leesvén, meghalt. Értésére esvén ő Fő Hertzegaszszonyságának a' dolog, mindjárt penziót rendelt az özvegyen-maradott asszonynak 's a' férje' esztendei fizetését előre kifizeltette néki. — *Maderától* 13-dikban éjjélkor indult tovább a' hajós se-reg *Rio Janeiro* felé.“

* * *

A' *Lisbonai* összeesküvésről 's az összeesküdtekre kimondatott ítélet - tételről környülállásos előadás jött ki nyomtatásban, melynek ennyiben áll a' summázata: — A' hünösök ellen való főbb Dokumentumok 24 proklamátziók, z' mellyek egy *Regeneratzió-Tanátsa'* alirása alatt adattak ki. Ezekben nyilván kifejeztetik az összeesküvésnek plánuma, tudniillik a' jelenvaló Országlásnak felfordittatása 's egy más Országlásnak felállittatása. Ide járultak bizonyos *Meghitelző Irások*, mellyek azeránt való utasításokat foglaltak magokban, hogy mi módon kelljen

* * *

az özszeesküvés' előmozdítóinak számát nevelni. Ezek az irások is a' nevezett Tanács által voltak aláíratva, 's egy fehér és veres kötös zöld petsét volt rajok üttetve. Idetartoznak még az: özszeesküvés' tagjainak laistromaik, kerülő irási formulák, 's végezetre egy Anglus nyomtató sajtó a' proklamációknak nyomtatására. —

Pinto Silva megvallja, hogy ő egy titkos társaságnak tagja lett volna, melynek tzelzése a' volt, hogy egy Constitu-tziós Királyság állittassék-fel. Ki-vallotta a' maga bünös társait 's azon Biztosokat, kiket a' tartományokba akartak széllyel küldeni, 's azt is, hogy ő volt légyen az, ki egy *pasquillust* (rágalmazó irást) *Marschal Beresford* ellen kifüggesztett.

Campelo-de-Miranda könyilakoz-talja, hogy *Oberster Monteiro*tól hal-lotta, hogy az özszeesküvésnek tzelja a' volna, hogy *Beresford* *Marschalt*, az Or-szág' Kormányozóival 's a' több fennálló fő tisztviselőkkel egyetemben megöljék; hogy a' *M. Beresford* megölettetése után *Generális Gomez Freyre* a' seregek' fő vezérévé rendeltetett volna, és hogy az özszeesküvés' tagjai egy előképpen való Tanácsot állítottak volna fel a' meghatá-rozott intézeteknek végrehajtására.

Zászlórtató Riberio Pinto, egy Sza-bad Kőmivesi Társaság' ábrázatjába öl-töztetni iparkodott a' maga vallástételei által az özszeesküvést. Erössítette: hogy a' *Regeneratzió' Tanácsa*, tsak egy ő általa 's még vagy három más tzimborá-sok által kigondoltatott költemény volt légyen, mellyel ők tsak arra tzeloztak, hogy a' dolognak annál nagyobb tekinte-tet adhassanak azok előtt, kik az ő tár-saságokba azután beállani fognának; hogy a' proklamációk 's egyéb meghítelező irá-sok is tsak erre a' végre lettek volna ké-szítette; hogy *Gomez Freyre* nékiek úgy nyilatkozattalja volna ki magát, hogy tsak úgy válolja-fel a' fő vezérséget, ha a' részesek elég nagy számra fognak tel-

ni; hogy *Báró Eben* a' titokba nem volt felszenteltetve, hanem tsak *Gomez Frey-rétől* hallhatott valamit; 's hogy sokak a' vádoltatottak közzül tsak szinből és a' ma-gok tudtok nélkül irattattak volna be a' titkos társaság' tagjai közzé. Hogy a' pro-klamációkat ő nyomtattatta, megvallja.

Oberster Monteiro - de - Carvalho megvallja, hogy zászlórtató *Riberio Pin-to* ötet egy titkos társaságba beavatta, melynek tzelzése a' volt, hogy *Marschal Beresford* megölettesék, néhány Kormá-nyozók elfogattassanak, és addig, míg a' *Cortesek* egy Constitúzionális Ki-rálynak választására özszee hivattathatná-nak, egy fő vezér és egy Előképpen va-ló Kormányozó neveztesse nek-ki. Erössi-tette, hogy az özszeeskütek' laistromá-nak egy része 's a' *Regeneratzió' Taná-csa*, költemények legyének. Megvallot-ta, hogy ő is beszéllet *Generális Gomez Freyre*vel, a' ki megígérte, hogy felvállolja a' fő vezérséget, de a' társaságba nem avattatott-be. Azt is mondotta néki ugyan ezen *Gomez Freyre*, hogy *Marschal Beresford* ellen mindent szabad elkövetni, mert ő *Despotai hatalmasko-dást* gyakorol, 's a' ki ellen ő (*Freyre*) maga személyesen is kész leszen mindent elkövetni, azért, hogy ötet, mikor har-madfél esztendei hátra lévő zsoldját kér-te volna, elküldötte a' szolgálatból.

Gomez Freyre (*Generál-Lajtnánt*), a' maga első kikérdeztetésében úgy nyi-latkozattalja magát, hogy előtte sem özszeesküvés sem valamelly irás esme-retesek nem voltak. Második versbéli ki-kérdeztetéskor megvallotta, hogy *Monte-iro*, *Pinto*, *Nives*, és mások, bizonyos plánumokat terjesztettek elejébe, hogy ő ezeknek azt tanácsolta, hogy nagy vigyá-zással nyúljanak a' dologhoz, és hogy ő meghalgatni látszott őket plánumjoknak gyökeres kitanulhatása végett, oly tzel-zással, hogy minden rendetlen fejtel-nenségnek elejét vehesse, 's hogy a' Ki-

ráltságot az igaz jussal bíró Monárkiának megtartathassa. Erőssítette, hogy ő a' nevezett személyeket nem nézte összeesküdteknek lenni, de ellenben esmérte ő egy más valóságos összeesküttet, tudniillik Beresford Marschalt, a' ki magát a' Kormányozók' Aktájának ellene szegzette. Harmadik kikérdeztetésekor megvallja végezetre, hogy ő, a' nélkül hogy valaha az összeeskütték gyűlésébe ment volna, megígérte nékik, hogy mihelyestők a' Marschalnak és Kormányozóknak állógása vagy megölése által az Országálast felfordították, ő a' fegyveres seregeknek vezérlését azonnal által veszi; hogy az ő tzelzása a' volt légyen, hogy a' fegyveres seregekhez való befolyása által minden fejtelenségnek gátat tegyen; és hogy végezetre, mihelyest a' revolutzió megtörtént volna, ő a' Püspököket, Grande-seket, 's Nemeseket azonnal öszszehivatni akarta, hogy egy Országlöszéket formáljanak oly tzelzással, hogy a' Koronát a' mostan Uralkodó Felség' számára megtartsák. Egyéberánt, a' népet is megkérdezni akarta, 's ha a' nép a' mostani Kormányozóknak megtartatásokat helybehagyta volna, ő ezeket is meghagyni szándékszott hivataljokban. Átaljában azt is megvallotta, hogy ő egy Szabad Kömives Társaságnak Mestere légyen.

Garcia Henrik mindent megvallott, a' mit felölle az ő tzimborássai kimondottak. Őtet Oberster *Monteiro* avatába a' társaságba, a' ki úgy irtale előtte Marschal *Beresfordot* 's ennek General-Stubját, mint az ő hazájok elnyomóját.

Cabral egy hosszú és öszszezavart nyilatkoztatást tévén, az ellene intéztetett vádpontok 's a' tzimborások által felölle kimondástott dolgok közzül némelyeket tagadni iparkodott.

Francisco de Nives megvallotta, hogy őtet az Oberster deklamálsái a' *Beresford* ellen való öszszeesküvésbe be-

lévonták; de ő semmit nem tudott abból, hogy ez az öszszeesküvés a' Portugallus Kormányozók ellen lett volna intéztetve; sőt hogy inkább véle elhíttetni iparkodott a' nevezett Oberster, hogy magok a' Kormányozók is felindúlva volnának a' Marschal ellen.

Antonio de Souza (egy Épitömester) oly nyilatkoztatást tett, hogy őtet Oberster *Monteiro* reá akarta venni a' titkos társaságba való beállításra, de ő nem engedett ezen sugallásoknak. Azt megvallotta, hogy néki több féle lázszató proklamátziókat mutáltak, és hogy ő gyakran látogatott meg oly személyeket, kik felől tudta, hogy az öszszetsatolódásnak tagjai legyenek.

Ricardo Figueria, *Manuel Montério*, *Ignacio Figüereido*, és *Dias Ribério* megvallják, hogy az öszszetsatolódásba beavattalva voltak, hanem, hogy ők tsak az Anglusok elkergettetését tartották annak tzeljának lenni.

Fonseca Nives megvallja, hogy esmeretes volt előtte az öszszeesküvés és hogy vételt; de ő azért nem árulta azt el, hogy nem voltak bizonyító irások kezei között, és hogy Báró *Eben* néki azt mondotta, hogy az egész dolog tsak mese. Mondja, hogy ezen Báró egy levelet kezdett el az ő jelenlétében Marschal *Beresford*hoz írni, a' melly által ennek javasolni fogja, hogy mennyen haza Angliába.

Báró *Eben* azt erőssíti, hogy néki ezen öszszeesküvésről tsak igen bizonytalan kifejezésekkel beszéllettek; 's hogy ő hozzá postán érkezett egy lázszató proklamátzió, a' mellyet ő *Gomes Freyre*nek megmutatván, e' néki azt tanátslotata, hogy arról senkinek semmit ne szölli-jon. A' Marschal *Beresfordot* illető motskolódó írásra nézve megvallja, hogy az az ő keze' írása, de nem az ő szerzeménye volna, 's hogy ő azt tsak azért irta volna le, hogy Londonba a' *Sussek-*

ai Hertzégnek küldje, kít ő a' Portugallianban uralkodó hajiaudóság felől tudósítani akart.

Suder-de-Gama megvallja, hogy a' Sógorától tudósított volt az öszszeesküvés felől, de ő azon iparkodott, hogy ezt, *Cabrólt*, attól elvonhassa.

Virissimo Ferreira-da-Costa oly nyilatkoztatást tett, hogy öt Cabrol meghívta az öszszeesküvésbe való beállásra, de ő ennek szavait megvetvén néki eleibe terjesztette, hogy Portugallia most legvirágzóbb 's legboldogabb állapotban lévén egy tzélnélkül való revoluzió által gyámmoltalan állapotra fogna juttatódni. Ő készítet is egy irást ezen tárgyra nézve a' Kormányozókhoz, azért, hogy ezeket vigyázó eszközökkel való élésre vegye, de *Cabrólt* nem árulta-el, mint hogy mind magát mind plánumát megvetette.

Cristoval-de-Costa azt vallotta, hogy *Cebrol* ötet is kísértette, de ő ezt el nem árulhatta, mert semmi irás nem volt kezében, mellyel a' maga feladását megbizonyíthatta volna.

Az ezekre kimondatott ítélet ez: A' nyoltz első (3 Hadnagy, 1 Oberster, 1 General-Lajnant, 1 Strázsamester, 1 Májor, 1 birtokos) felakasztatnak; azután fejeik elüttenek, testeik hamuvá égettettek 's a' tengerbe szórattatnak. — Négyen: *Figüeiro* (kapitány), *Monteiro* (kapitány), *Figüiredo* (birtokos), és *Ribeiro* (Notáriusi íródeák), felakasztatnak 's fejeik elüttenek. — *Souza* (épitő inzsinör) holtig tartó számkivetésbe küldetik *Angolába* (Afrikába), 's jószágai elvétetnek. Hasonló módon küldettetik *Nives Francisko* tiz esztendőkre *Mozambiquébe*, 's jövainak fele elvétetik. — *Suder-de-Gama* birtokos is *Angolába* küldetik öt esztendőre. — Báró *Eben* (tiszt az Anglus General-Stábnál) Portugalliából, Algarbiából, és Brasiliából küldetik, oly módon, hogy ha többé ezen

országokban megtaláltatik, holtá' napjáig valamelly Afrikai várba zárattatlik. — A' két *Costa* (Májor és Al-Hadnagy) szabadon bocsáttatnak. — A' per' költségét egygyütt fizetik-meg átaljában a' hűnösök.

Angliai tudósításokban olvassuk, hogy ezen példás ekzekuzió Október' 18-dikán végrehajtatott azon tizenkettővel, a' kik halálra ítéltettek. A' 8 első, mint az egész ítélet tartotta, felakasztattak, megégettettek, 's hamvok a' Tágus vizébe szórattott. Ez a' munka minnyájokkal egygyenként és egymásután vitetett véghez, 's hat órát tartott. Azt, a' kít előbb felakasztottak, minnyájan nézni kellett az utánnok következőknek, úgy hogy a' 8-tzadik minnyájoknak kivégeztetéséig nézte. A' 9, 10, 11 és 12-diknek holt testeik kiadattatnak rokonaiknak az eltemettetésre.

Frantzia Ország.

Végezte a' Frantzia Király' beszédének, mellyel a' Kamarák' üléseiket Nov. 5-dikén kinyitotta: —

„A' rekrutázásra nézve a' Constituzióval megegyezőleg egy törvényjavallást készítettem. Az az akaratom, hogy semmi pri vilégiu m hoz ne folyamodhassék senki: högy a' Constituziónak, ennek a' mi valóóságos vezértsillagunknak, a' mély minden Frantziáknak minden külömbség nélkül ajtót nyit a' megtisztetésre és hivatalokra, lelke és határozásai ne legyenek megsálók, 's hogy a' katoná' a' maga pályafutásának útján tsak a' tálentumok' 's szolgálatbéli érdemek' sörompóját szemlélje maga előtt állani. Ha ennek a' hasznos törvénynek végrehajtatása valamelly nevedekést talál okozni a' mi katonai költségeink' laistromában, ti, mint az én népem' gondolkodásának tolmátsloi, nem fogtok késedelmezők lenni oly intézeteknek megtételében,

a' mellyek Frantziaországot azon függetlensége és méltósága eránt bátorságossá teszik, a' mellyek nélkül sem egy Király sem egy nemzet fenn nem állhat. —

„Leírám előttetek terheinket 's azon eszközöket, mellyeknek elővettetését azok kívánják. Bérekesztésül keblemetsőbb tárgyakra fordítom figyelmetességeteket. A' vallás; ez a' még e' földön is minden boldogságnak fundamentuma, mellyet a' Fr. Szentegyháznak viszszaadattól hőkösségnek köszönünk, ismét virágzó állapotra fog jutni közöttünk. A' tsendeség és bizodalom viszszatérni kezdenek közinkbe; a' hitel erősebb lábra áll; a' mezei munka, kereskedés, és mesterségi szorgalmatoskodás sikeresednek; új ritka művek tűnnek elő, mint hámulás' tárgyai. Egygyik sijam (Hertzeg *Angoulem*) ezen szempillantásban az ország' egy részén útozik, 's a' maga lelkének jó gondolkodásáért, melly az ő magaviseletéből kitündöklök, áldáskivánást arat mindennütt; és én, ki a' magam népe' boldogittatására való törekedésen kívül semmi egyéb hajlandóságot nem esmerek, 's a' ki tsak éppen is népem' boldogittatásáért találök kevélységet azon hatalomban, mellyet minden megtámogatások ellen meg fogok oltalmazni tudni — én mondom érzem, hogy engem' szeret ez a' nép, 's önnön szívem bizonyítja, hogy nekem soha nem fog ezen vigasztalásban fogyatkozásom lenni.“

* * *

Minekelötte ezen beszédnek tartására ment volna a' Király, elébb Szent Mise halgatásra ment fényes pompával a' maga familiájával, 's az Ország' Pairjeivel 's Küldöttjeivel a' Boldogászszony' templomába. Onnét egy órátajban a' Küldöttek' szalájába ment, a' hol már a' Pairek is jelen voltak. A' grádilon 12 Pairekből 's 25 Küldöttekből (Deputatusokból) álló követség által fogadtatott, 's a'

trónusra ült. Mellette két felöl a' Királyi Princzek; alatt a' tronus mellett két felöl a' Ministerek, Marschallok, és Státusministerek, a' Fő Camaras (Talleyrand), a' Fő Czereboniamester (Marquis de Dreux-Bréce), 's a' Fő Cancellarius (Donbray), a' nékiek rendeltetett helyeken; a' Pairek a' nékiek határozott padokon a' magok rangjok szerént tudniüllik, az elsőn a' Hertzegek, másodikon a' Marquisok, harmadikon a' Vice-Grófok, negyediken a' Bärök, utánok a' Deputatusok, a' Kir. Hertzegaszonyok pedig a' Chartresi ifjú Hertzeggel, a' tronussal általellenbé helyhezetteve lévő kárpitos székekben, ülték. Sok szép és tiszta öltözetű aszszonyságok is nyomakódtak be egész a' Deputatusok' padjaikig. A' Paireknek maga parantsolta a' Király, a' Deputatusoknak pedig a' Cancellarius által engedette meg, hogy üljenek le, 's azután kalapemeléssel az egész gyűlést köszöntvén, hozzá fogott a' már előadott beszédhez; 's ennek is vége lévén, a' Belső Minister egy esküvést olvasott fel, melynek ez az értelme: — „Esküszöm, hogy a' Királyhoz hűséges leszek, hogy a' Constituzió 's az Ország' törvényei eránt engedelmességgel fogok viseltetni, és hogy úgy viselem magamat, mint egy jó és betsületes Deputatushoz illik.“ — Azután mind azok a' Deputatusok, a' kik most választattak, neveiken egygyenként elé szollittattak, 's ezen szókat hangosan elmondottak: *En erre meg esküszöm!* — Ekkor kinyilatkozta a' Cancellarius, hogy a' Törvényhozó gyűlés' ülései az 1817-dik esztendőre kinyitálva vágnak; meghívta a' Deputatusokat, hogy 8-dikban tanátskozásra gyűljenek össze: a' Király pedig kísérvive egygyütt, ágyuk' durrogása által köszöntetvén, mint jött is volt, a' Tuillieriakas-télyba viszsa ment.

A' *Lyon*i Profoszos törvényszék az

utóbbi öszszeesküvés' részecseire Nov. 3-dikán kimondotta az ítéletet, kik közül halálra tsak egygyet; hármat két esztendei fogságra és 500 Fr. bírságfizetésre; egygyet három esztendei fogságra 's ugyan annyi bírságfizetésre, négyet öt esztendei fogságra és 1000 Fr. bírságfizetésre ítélték; hármat azért, hogy fontos dolgokat vallottak ki, szabadon elbocsátottak; 16-tot pedig kik között van *Lavaletténé* is, feloldoztak a' vád alól, a' nevezett aszszonyiságot és *Joannot* azért, hogy nem találtatott elég bizonyosság ellenek, a' más 14-gyet pedig azért, hogy ártatlanoknak találtattak.

B é t s .

Császár és Császárné ö Felsőgek tegnapelőtt, úgy mint szerdán délutáni egy órákor, minekutánna a' Monárkhianak nagy részét öt hónapokig tartott utazások alatt, valóságos atyai és anyai gondoskodással bejárták volna. Béts városalakosainak öröme kivánt jó egészségben szerentsésen megérkeztek, 's Felsőges familiájok 's a' Cs. K. Udvari Fő Tisztikarok által a' Császár ö Felsőge' lakó szobáiban fogadtattak és tiszteltettek.

A' Spanyol Király' egygyik testvére *Don Francesco de Paula*, egészszen esmeretlenül, Gróf Moratella név alatt, tegnapelőtt ide érkezett. A' Wieden nevű külső városban lévő Császári házba szállott be, 's *Odonel János* és *Chotek* Grófok 's Cs. K. Kamarás urak neveztetek ki, hogy az első Kamarási 's a' másikk Adjutánsi szolgálatot tegyenek ö Királyi Hertzegsége mellett.

A' Státusnak egygyik igen érdemes és fő rangú szolgálja, Státus és Conferen-

tziális Minister 's Csehországi legelső és Austriai első Cancellarius, Gr. *Ugarte* Aloysius úr, e' hónap' 18-dikán déli 12 órákor, Szent Sacramentomokkal való élés után, a' testébe esett fene miatt, meghalálozott. Hoszszas és liasznos szolgálatai által szerzett érdemeinek megjutalmaztatásául, meghalálozása előtt tsak kevés napokkal vette vala a' Fels. Császárnak tulajdon kezéből azt a' megtiszteltetést, a' mellyben egy Austriai bármi nagy érdemű Státus szolgálja részesülhet, tudniillik az *A r a n y G y a p j ú* Rendnek tziimerét.

* * *

Mit használ a' paha bíbor bársony ruha!
Pálza birodalom elvész mint az álom.

Az aszszonyi nemnek egy szép vírága, kit a' Condrielés arra látszott vala határozni, hogy ditsösséges neve napkelettől fogva napnyúgotig 's déltől északig, szárazon és tengereken esmertessék 's tiszteltessék (mert hol nem esmerik 's nem tisztelik már ma az Anglus Uralkodók' nevét!), *R a r o l i n a A u g u s t a* K. Hertzegaszszony, a' Nagy Britanniai Régens Princz leánya 's egygyetlenegy gyermeke, ezen fényes birodalom' Koronájának örököse, a' *Szakszoniai Koburg Leopold* Printz ö Kir. Hertzogsége élete kedves párja, nintsen többé az élők között. Nov. 5-dikén estvéli 9 órákor egy holt fiú-gyermeket szülvén, azután 1-gyedfél óratájban, lélekzési nagy nehézséget, nyúghatatlanságot, 's elgyengülést kezdett érezni, a' melly 3-madél óráutánnig terhesülvén, ekkor egy halálos lélekzés; kedveseinek utolsó órájokig tartó szomorúságára, végképpen elaltatta ö Kir. Hertzegaszszonyiságát.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
Nov. 18-dik napján 300 — 19-dikén 299 — 20-dikén 299 — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Pest Nov. 15 - diken. T. N. Pest Vármegyének e' folyó hónap 11-dik napján tartatott Közönséges Gyűlésében e' következő említést érdemlő dolgok történtek: Minekutánna a' Királyi Táblához Itélő Mesternek által tétellett, már most Mélt. *Ozoray Ottlik Dániel* úr, híven-folytatott Második All-Ispányi Hivatala folyamatjának véget vetett volna azzal, hogy a' Tek. Karokhoz és Rendekhez egy igen érzékeny beszédet intézvén, tőlök elbúszott: a' T. Karok és Rendek az ő üresen hagyott székének betöltéséről gondolkoztak. Minthogy azonban e' fontos lépést méltóbbnak tartották a' Rend és Törvény szerint való Székujjításra fenntartani: tehát abban határozódott a' dolog, hogy Első Vice-Ispány Tek. *Szent-Királyi László* úr kérettsékek meg közönségesen, hogy a' Második Vice-Ispányi Hivatalának is terheit addig az ideig felvállalni, és tulajdon Hivatalának terheivel öszve foglalni, ne terhelhetnék; melly ajánlást a' tiszteltt Uraság ditséretes készséggel el is fogada. Ezenkívül a' Nádor, és Fő Ispány ő Cs. Kir. Fő Herczegségének azon levele is felolvastatván, mellyben Tek. *Fribaisz Antal* úrnak addig az ideig viseltt Contributionalis Kaszsa' Perceptorai Hivataláról öregsége miatt való lemondása jelentetik: ezen tárgyra nézve ilyen lépések tételtek. Jóllehet ezen Hivatal következzszerént Tek. *Kiss Sándor* Urat illetné, ki eddig az ideig, és most is a' Domestica Cassa' Perceptorságát közönséges megayúgovással vitte, s folytatja; minthogy azonban Tek. *Kiss Sándor* úr ezen hivatalában megbizonyított hírsége és pontossága által mindeneket, nevezetesen pedig ő Cs. K. Fő Herczegségét meggyőzte a' felől, hogy nála alkalmatosabb és ügyesebb férfitúra nem is lehetne azt a' hiva-

talt bizni, mellyet ő viz: tehát Tek. *Kiss Sándor* úr ugyan hivatalában meghagyatott, mindazonáltal Assessorrá való tételésén kívül, még azt is nyerte, hogy Hivatala, melly eddig a' Contributionalis Cassa Perceptorságának alá volt rendelve, most ezzel egy rangúvá tétellett; Tek. *Fribaisz Antal* úrnak helyébe pedig Contributionalis Cassa Perceptorává Tek. *Kovátsóczy László* Tábla - Biró úr tétellett. Ugyan ezen Gyűlésben Titt. *Greypel* Major úr köztábláról nyomtatott új Állását ajánlotta a' Tek. Karoknak, és Rendeknek, melly is a' mustra' látása után úgy megtetszett közönségesen, hogy a' tiszteltt Major úr Munkájának a' Gyűlésbenjelenlévők között egyszeriben több vevői akadtak. — A' húst ugyan ez a' Gyűlés 24 kr. ról 20 krajtzárra szállította.

A Jászságból Nov. 15 - diken. — Tsak nem régibe szüntek meg leveleink az Idvezültt Palatinusné Cs. Kir. Fő Herczegszszony Hermine gyászos kimululásáról s az azt követett környülállásokról hírt mondani. A' megboldogultt eránt tartozó tisztelet kötelez bennünket, hogy azoknak az intézeteknek közönségesse tevésé se mulassuk el, mellyekkel a' Jászság, Fels. Nádor Ispánnya' Grófja' s Fő Birája' szeretett Életepárjának véletlen halálát gyászolá. T. i. mihelyt a' gyászos történetnek híre megvalóságosult, egyszeribe oly rendelkezések tételtek itt, hogy a' Ns. Hármaskerületekben mindenütt, minden templomokban 3 egész napokon, minden nap 3szor megkellett a' harangokat vonni. Ezen kívül minden Reformatum templomokban halotti Predikáziók mondattak, más vég-tiszteleti czeremoniák tételtek. Oly érzékenyen részt vett az egész Jászság ezen czeremoniák alkalmatosságával a' szomorú történetben, hogy igen sokaknak szemekbőlzáporoztak a' könnytseppek. A'

Ns. Hármaskör-területeknek Tisztviselői pedig 3 egész hónapokig tartó gyászt vettek-fel.

* * *

Végezte a' 41-dik számú M. Kurir' Toldalékjában félbemaradott útozási előadásnak: —

Broodra Tótországban Octob. 25-dikán jutottak-el ő Felsőgek. Jóllehet 3 egész hétig szüntelen esett az eső: még is egyre folytatták utjokat. *Broodon* a' számokra elkészített ház előtt Feldmarsall Lajtnant Báró *Siegenthal* ő Nagysága, Generalmajor Báró *Feuchtersleben* ő N. ga mindketten Kommandánsok fogadták a' Katonatiszti Karral, Papsággal, Tisztviselőkkel és Tanácsbeliekkel egyetemben ő Felsőgeket. Az ágyuknak durrogásait, és a' sántzokra kiállított gyalog katonáknak lövöldözéseik, sok ezer hív jobbágyoknak szíves *éljen* kiáltásaikkal öszve elegyedve jelentették az ő Felsőgek megérkezésekből származó örömet. Délbe a' Felsőges személyek méltóztattak a' Generalis urakkal és a' Stabhoz tartozó Tisztekkel együtt ebédelni. Ebéd után pedig Audientziák voltak, mellyeken a' kegyelmes Fejedelmi személyek minden hozzájuk folyamodókat kihallgatták, és vigasztalással hotsátották őket viszsza. Este tűzijáték, és illuminatzió volt. Más nap a' Császár ő Felsőge megvizsgálta az erősséget, a' Fegyvertárt, és Kaszárnyákat, mellyeket mind olyan állapotban talált, hogy a' Várkommandánsának Báró *Feuchtersleben* General-Major ő N. gának megelégedését kinyilatkoztatta. Innen egyesesen az úgy nevezett veres házba ment ő Felsőge, a' hol Boszniának szerentséltelő Követségét kihallgatni, és annak szíves tisztelő kifejezéseit kegyes Atyai indulatjával visszazonozni méltóztatott. Ezután *Gradiska* felé utaztak-el ő Felsőgek.

* * *

Pesten, mint a' Titt. Kereskedői-Elöljá-

ró Urak kiadták, ilyen áron kelték a' *Leopoldi* vásárban a' hazai termések: —

<i>Gyapjú.</i>	<i>Mázsája.</i>	<i>Forint.</i>
Egy nyirésű	—	210—250
Megnemesített téli	—	170—190
— — nyári	—	145—160
Közönséges	—	85—95
Magyar Gyapjú	—	120—135
<i>Viasz. Méz. Mázsája.</i>		
Sárga Viasz	—	240—270
Fehér Méz	—	80—100
Sárga	—	60—70
barna	—	65—75
tisztítatlan	—	35—45
<i>Dohány. Mázsája.</i>		
Döbrei	—	40—65
Szegedi	—	35—40
Debreczeni	—	40—45
<i>Siradék. Mázsája.</i>		
Tehén vaj	—	170—190
Szalonna	—	75—90
Háj	—	150—
Olvasztott Fagygyú	—	100—110
<i>Pálinka. Akója.</i>		
Slivovicza:	—	40—80
Rozs Pálinka	—	45—50
Törköli pálinka	—	50—60
<i>Bor. Akója.</i>		
Budai ó bor veres	—	60—100
— — ideji	—	15—20
— — fejei ó bor	—	60—100
— — ideji	—	16—22
Mezőföldi bor	—	8—12
<i>Bőrök. Párja.</i>		
Ökör bőr:	—	65—
Tehény bőr	—	40—45
Borsú bőr	—	5—6
Ló bőr	—	12—15
Juh bőr	—	4—5
<i>Külömbkülömbfélék.</i>		
1 Mázsá Hamuzsir	—	28—38
— — Repcze olaj	—	90—105
— — Lenmag olaj	—	120—125
Gubats 1 Kőből	—	18—24
Szarvak 100 darab	—	6—18